

# El Yazısı ile Karakter Analizi

Psikolog **TUNCEL  
ALTINKÖPRÜ**



## **Tuncel Altinköprü**

1946 yılında İstanbul'da doğdu. Beyazıt Beşinci İlkokulu, İtalyan Ortaokulu ve Pertevniyal Lisesi'ni bitirdi. Ardından girdiği İstanbul Üniversitesi, Psikoloji Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi, Umumi Psikoloji (tezli), Tecrübi Psikoloji, Felsefe ve Çapa Tıp Fakültesi'nden psikiyatri sertifikalarını aldı.

1971 yılında Altinköprü Yayınevi'ni kurarak kendi eserlerini bu yayınevi bünyesinde yayınlamaya başladı. Bugün çeşitli konularda yayınlanmış elliyi aşkın telif eseri bulunmaktadır. Kimi dergilerde yayınlanan makalelerinin yanı sıra psikoloji, çocuk eğitimi ve edebiyatı alanında çok sayıda çalışması vardır.

Kurucu ortaklarından olduğu İlgi Yayıncılık ve Güçlü Yayıncılık bünyesinde de Türk yayın hayatına hizmet eden yazar, yirmi yıl Ders Kitapları Anonim Şirketi'nin tasarım ve yayım müdürlüğünü sürdürdükten sonra emekli olmuştur.

Yaşamını hâlen Yalova'da sürdürmekte olan yazarın; psikoloji, eğitim ve çocuk edebiyatı alanlarındaki kitapları; Hayat ve Çilek Yayınevleri'nde yayınlanmaktadır.

# İÇİNDEKİLER

<b>Sunuş</b> .....	11
<b>Grafoloji Üstüne</b> .....	13
Grafolojinin Öz Geçmişi.....	16

## Bölüm 1

<b>Mizaçlar ve Yazı</b> .....	21
Safrahıların Genel Yazı Özelliği .....	24
Lenfatiklerin Genel Yazı Özelliği .....	24
Sinirlilerin Genel Yazı Özelliği.....	25
Kanlıların Genel Yazı Özelliği.....	25
<b>Karakterler ve Yazı</b> .....	27
Heyecanlılık.....	30
Hareketlilik.....	31
Kısa veya Uzun Akıslılık.....	33
<b>1. İhtirashlılar (Passionnes) E-A-S</b> .....	36
İhtirashlılar Nasıl Yazar? .....	37
<b>2. Şekilsizler (Amorphes) Ne-Na-P</b> .....	38
Şekilsizler Nasıl Yazar? .....	39
<b>3. Öfkeliiler (Coleriques) E-A-P</b> .....	41
Öfkeliiler Nasıl Yazar?.....	42
<b>4. Duygusuzlar (Apathiques) Ne-Na-S</b> .....	43
Duygusuzlar Nasıl Yazar?.....	45
<b>5. Duygusallar (Sentimentaux) E-Na-S</b> .....	46
Duygusallar Nasıl Yazar?.....	48
<b>6. Kanlılar (Sanguins) Ne-A-P</b> .....	49
Kanlılar Nasıl Yazar? .....	50
<b>7. Sinirliler (Nerveux) E-Na-P</b> .....	51

Sinirliler Nasıl Yazar? .....	52
<b>8. Soğukkanlılar (Flegmatiques) Ne-A-S .....</b>	<b>53</b>
Soğukkanlılar Nasıl Yazar? .....	54

## **Bölüm 2**

<b>Şahsiyette İki Uç .....</b>	<b>57</b>
İçe Dönüklük-Dışa Dönüklük.....	57
İçe Dönükler.....	59
İçe Dönükler Nasıl Yazar? .....	59
Dışa Dönükler.....	60
Dışa Dönükler Nasıl Yazar? .....	61

## **Bölüm 3**

<b>Yazının Çözümlemesi .....</b>	<b>63</b>
Yazıda Temel Öğeler .....	65

## **Bölüm 4**

### **Alfabetik Dizim İçinde**

<b>Başlıca Yazı Biçimleri ve Anlamları.....</b>	<b>75</b>
Açık.....	75
Aralıklı.....	75
Bağlantılı.....	76
Bağlı.....	76
Basamaklı.....	77
Baskılı.....	77
Bastırılmış.....	77
Belirsiz.....	78
Besili.....	78
Boğumlu.....	78
Büyük.....	79

Boydaş .....	79
Bulaşık .....	80
Çabuk .....	80
Çelikli .....	80
Çıkışlı .....	81
Çizikli .....	81
Çok Katlı .....	82
Dapdaracak .....	82
Değişken .....	82
Devrilmiş .....	83
Dik .....	83
Dinamik .....	84
Dış Bükey .....	84
Dolgun .....	85
Düzeltemeli .....	85
Düzensiz .....	86
Eksikli .....	86
Eğik .....	86
Geçştirilmiş .....	87
Geri Dönüslü .....	87
Güçlendirilmiş .....	88
Hafif .....	89
İnişli .....	89
İpliğimsi .....	90
İrileşen .....	90
İvedi .....	91
Karmaşık .....	91
Karışık .....	91

Kemerli.....	92
Kesin .....	92
Kirli .....	92
Kısa.....	93
Köşeli.....	93
Küçük .....	94
Özensiz.....	94
Parçalanmış .....	95
Sıkışık .....	95
Şişkin .....	95
Tek Tek.....	96
Tepeden İnme .....	97
Titrek .....	97
Uyumlu .....	98
Uyumsuz.....	98
Yalın .....	100
Yapmacık.....	100
Yavaş.....	100
Yaygın .....	101
Yılankavi.....	101
Yumuşak.....	102
Yuvarlak.....	102
Yüksek.....	102

## **Bölüm 5**

<b>Ayrıntıların Yorumlanması.....</b>	<b>105</b>
Marjların Yorumu .....	106
Noktalamaların Yorumu .....	107

T <sup>2</sup> lerin Yorumlanması.....	107
Atılım ve Sonların Yorumlanması.....	109
Çengellerin Yorumlanması.....	110
İmzaların Yorumlanması.....	111
Zarfin Yorumlanması.....	113

## **Bölüm 6**

<b>Çağdaş Kuramlar.....</b>	<b>119</b>
Klages ve Pulver.....	119
Harflerin İç Orantısı Ve Max Pulver Sistemi.....	122
Max Pulver'in Grafolojik Alan Çizelgesi .....	124
Mme H. De Gobineau'nun Çalışmaları.....	127

## **Bölüm 7**

<b>Bir Yazı Nasıl Yorumlanır? .....</b>	<b>133</b>
I. Grafolojik Gözlem.....	134
II. Grafolojik Taslak .....	136
III. Grafolojik İnceleme .....	139

## **Bölüm 8**

<b>Grafolojinin Değeri, Güvenilirliği</b>	
<b>ve Uygulama Alanları .....</b>	<b>149</b>
Adli Alanda Grafoloji.....	151
Tıbbî Alanda Grafoloji .....	151
Fizyolojik Denge.....	152
Akli Denge .....	153
Sinirsel Denge .....	154
Ahlakî Denge .....	155
Sosyal İlişkilerde Grafoloji .....	156

Çalışma Alanında Grafoloji.....	158
Kime Güvenmeli, Kimden Sakınmalı?.....	162
Eş Seçiminde Grafoloji.....	163
<b>Son Birkaç Söz</b> .....	165

## Sunuş

*El yazısının yorumu üzerine geliştirilmiş klasik ve çağdaş yöntemleri içeren bu küçük ve özlü kitabı, yayın yaşantımızda bir boşluğu doldurmasını amaçlayarak hazırladık. İnsanı tanıma yolunda: ŞAHSİYET ANALİZİ, BEDEN YAPISI-YÜZ YAPISI VE KARAKTER'den sonra üçüncü adım olan YAZI VE KARAKTER, Batı'da üzerinde geniş yankılar uyandıran, yoğun çalışmalar yapılan bir alan olmasına karşın, ülkemizde bugüne değin pek az değinilen bir konu oldu. İstedik ki bu çalışmalarını, özetle fakat en geniş yararı sağlayabilecek biçimde verelim.*

*Öyle umut ediyoruz ki geniş bir çalışma ve yaygın bir derleme ürünü olan bu yapıt, konuya ilgi duyan herkese en az beklediği yararı sağlayacak, çevresiyle ilişkilerini sağlıklı bir biçimde düzenlemeden, daha umutlu ve daha mutlu yarınlarına ulaşabilmesine değin katkıda bulunacaktır.*

*Ancak pek çoğumuzun, daha kitabı eline aldığı anda karıştırdığı sayfalar arasında kendi yazısının benzerini aradığını, böylece yazı ve karakter bağıntısının ilk örneğine tanık olmak istediğini biliyoruz. Hemen belirtelim ki her insanın yalnız kendine özgü bir yapısı ve karakter özelliği olduğu gibi yazısı da salt kendine özgüdür. Benzerlikler ve uygunluklar, farkları görmenizi engellediğinde bulduğunuz sandığımız yanıt sizi yanıltır.*

*Kitaptaki örnekler, yalnızca anlatılan konulara açıklık getirmek için gösterilmiştir. Bunlar yazı yorumları değildir. Yorumlarda yararlanılacak ön bilgilerdir. Yorum yöntemi, bu ilk bilgiler kazandırdıktan sonra verilmiştir. Öncelikle kitabın tümünün okunmasını, daha sonra kazandırılmaya çalışılan yöntemlerin kullanılarak inceleme ve yorumda bulunulmasını öneririz.*

*Yararlı olabileceğimizi düşünerek kıvanç duyuyor, eksiklerimizin olduğunu bilerek kusurlarımızın bağışlanmasını diliyoruz.*

*Tuncel ALTINKÖPRÜ*

## Grafoloji Üstüne

Birey, yaşam sürecinin her anında ve her yerde kişiliğinden izler bırakır. Davranışlarımızda, kişiliğimizden bir ipucu bırakmayan ne bir söz ne de bir hareket düşünülemez.

Sinirli bir insanın davranışlarıyla, sakin yaratılışlı birinin davranışlarının birbirine benzediğini düşünebilmek mümkündür hiç? Hiddetli, neşeli, sakin kişilerin tepkileri arasında belirgin ayrılıklar olması sanırım herkese son derece doğal gelmektedir. Şairlerin şiirlerinde, ressamaların, bestecilerin eserlerinde kişiliklerinden yansımalar görülür. Daha da ileri gidilerek bu paralellik beklenir ve aranır.

Bu açıdan bakarak YAZI NEDİR? diye sorarsak yanıtımız ne olabilir? Yazı, bireyden yansıyan biçimdir. Öğrenilmiş bir teknik de olsa uygulanış biçimiyle kendisinden bir izdir. Bireyin kendidir. Ona özgüdür. Onun damgasını taşır. Onu vurgular. Parmak izi gibi kesindir, kişiyi belirler. Şahsiyet gibi tektir, bireyden bireye değişir.

Yazı, kişinin özelliklerini bu denli yansıtabilen bir olgu ise ondan bireyi tanımada niçin yararlanılmasın? Yararlanılıyor da! Her geçen gün bilimselliğini daha çok kanıtlayan psikolojinin bu değerli aracı hakkında hâlâ kuşku duyanlar da vardır.

Bu kişiler, birkaç satırlık yazı ve bir imzayla karakterler hakkında karar verilmesini olanaksız görmekte, varılan sonuçları

kuşkuyla karşılamaktadır. Bu tepkiyi anlayışla karşılamak gerekir. Her yeniye karşı gösterilen tepkidir bu. Her şeye rağmen bu bilim, kabul etmek gerekir ki son derece yenidir.

İnsan kendini söz ve davranışlarıyla ortaya koyar. Yazı, sözlerin sembollere dökülmüş biçimidir. Yazı, bir hareketin ve bir davranışın sonunda ortaya çıktığına göre bizden bir şeyler getirmesi doğaldır. Birey günlük yaşamında sinirlilik gösteriyorsa yazısında da bu sinirli yapının izlerini doğal olarak buluruz.

Yazan elimizdir çünkü! Elimiz, psikik merkez olan beyne bağlı kas ve sinirlerin inanılmaz işbirliği ve ortak çalışması sonucu el yazımızı ortaya koyar. İşte kuramsal olarak bu yazıdan, yazan kişinin karakterini çözümlmek mümkün olabilir. Yalnız tek bir koşulla ... Yazı, bir uyarı ve zorlama sonucu değil, kendiliğinden ve akıcı olarak yazılmış olmalıdır.

Paris Üniversitesi, Psikoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden Dr. P. Pichot, psikolojik testlerle ilgili yapıtında bu konuya ilişkin olarak aynen şunları söylemektedir “El yazısı yorumu konusunda kaleme alınmış yapıtlar, bir kitaplığı dolduracak kadar çoktur. Ancak şarlatanlığın, sahte bir bilim kılığı altında bu alanda rahatça gelişme olanağını bulduğu da bir gerçektir. Bu nedenle pek çok psikolog, grafolojiye yan gözle bakmak zorunda kalmıştır. Buna yerinmemek olanaksızdır. Bu psikologlar, el yazısı konusunu laf kalabalığı arasından gördükleri için doğal olarak bu konu fazla incelenmeksizin bir yana itilmiştir. Hâlbuki daha sistemli bir incelemenin değeri, bugün kanıtlanmış olan bu yöntemin geçerliliğini daha da artırmaktan geri kalmayacağı son derece açıktır.”

Bu arada **Alfred Binet** ile Grafolog **Crepieux Jamin**'nin verimli ve ilginç deneylerine değinmeden **Eysenck**'in el yazısı biliminin geçerliliğini araştırmaya yönelik deneylerine değinmek isterim. Projektif tekniklere karşı ihtiyatlılığı ve bilimsel ağırbaşlılığı ile bilinen Eysenck, bu konudaki ününe karşın araştırmasını, Grafolog Marum ile birlikte yürütmüştür.

Eysenck, tüm peşin yarguların yanı sıra, tespitlerini şöyle özetlemiştir “Bir grafolog, sağlam ve bilimsel yetişme biçimine, geniş bir deneyime sahip bulununca, elde ettiği sonuçların geçerliliği diğer projektif tekniklerle alınan sonuçlara oranla üstün olmasa bile en azından onlara eşittir.” Demek oluyor ki grafoloji, insan kişiliğinin araştırılmasında diğer projektif teknikler kadar önem verilmesi gereken bir tekniktir. Üstelik bu alanda birtakım objektif değerlendirme ölçeklerinin deneysel yoldan belirlenmesiyle grafoloji, ilgi çekici bir psikolojik araştırma yöntemi hâline gelebilir.

Modern grafoloji, bugün el yazısına bakarak yazan kişinin karakterini çözümlmeyi amaçlayan, bilimselliğini kanıtlamış bir metottur. Eriştiği sonuçlar insanı şaşırtacak kadar parlak ve olumludur. Yarın bu noktada kalınmayacak, daha ileri bir düzeye ulaşılacaktır. Bunun için biraz daha zaman gerekmektedir.

Grafoloji, modern bilim dünyasındaki yerini almıştır. Bilimselliği gerektiren birçok alana girmiştir. İşçi seçimiyle endüstride, hastalıkların teşhisiyle tıpta, suçluların belirlenmesiyle adli alanda, mesleğe yönlendirmeyle eğitimde, rehberlik ve diğer benzeri uygulamalarla sosyal yapının her düzeyinde grafolojiden yararlanılmaktadır.

Grafoloji aracılığıyla pek çok kişi gerçek yeteneğinin olduğu iş alanına yönelmiş, pek çok psişik hastalığın teşhisi grafolojiyle destek görmüş, birçok uygunsuz evlenme önlenmiş, birçok mutlu yuva kurulmuş, pek çok işveren gereksindiği işçileri en yüksek verimi sağlayabileceği kişilerden seçme imkânını bulabilmiştir.

Günümüzde, büyük bir sorumluluk yüklenmiş bulunan grafologlar da sorumluluklarının bilincinde olmalıdırlar.

Grafolojinin geniş uygulama alanları bulunduğu İsviçre’de grafologlar, İsviçre yasalarının aşağıdaki andı içmekle yükümlüdür.

“– Yüksek Meclis üyeleri! Huzurunuzda, grafoloji mesleğini, meslek saygınlığına uygun düşecek tarzda uygulayacağıma,

– Zorlukların bilincinde olarak sorumluluğuma yakışacak biçimde onurlu ve adil olacağıma,

- Kesin, açık ve objektif olmaya çaba göstereceğime,
- Üçüncü kişilerin yazıları incelendiğinde, gerekli gizliliğe dikkat ederek meslek sırrına saygı göstereceğime,
- Din, sosyal mevki, parti, ırk, cinsiyet ayrılıklarının mesleki yargılarımda yönlendirici olmayacağına,
- İnsanların tümüne, her türlü etki ve baskılardan uzak olarak saygı göstereceğime,
- Bağımsız olarak şerefim üzerine söz veririm.”

Bu kurallar evrenseldir. Her grafolog, amatör de olsa bu anda saygı göstermelidir. En büyük yargıç, muhakkak ki bireyin kendi öz vicdanıdır.

## GRAFOLOJİNİN ÖZ GEÇMİŞİ

İlkokul sıralarından bellediğimiz bir tanım vardır “Tarih, yazının icadıyla başlar.” Bu tanım basamak kabul edilerek “Grafolojinin tarihi yazıyla başlar.” diyebilir miyiz?

Bir yazı okuyan grafolog olmasa bile kişide, yazarı hakkında iyi kötü bir izlenim bırakır. Bu, bugün böyledir, geçmişte de böyle olması gerekir. Ancak grafoloji bir bilim olarak ilk kez XVII. yüzyılda belirlenmeye başlar. Yazının bulunmasıyla, grafolojinin bir bilim olması arasındaki yüzyılları aşan bu boşluğun bir nedeni olmalıdır. Bu neden oldukça yalın ve açıktır.

Yazı, başlangıcından XVII. yüzyıla değin toplumların çok dar bir kesimine özgü bir araçtı. Yazma ve okuma XVI. yüzyıldan başlayarak yaygınlaşmaya başlamıştır.

1622’de Avrupa’nın çizmesi İtalya yarımadasında bilgin ve filozof **Camilio Baldi** “*Seri El Yazısıyla Yazarının Nitelik ve Özelliklerini Tanuma*” adlı yapıtıyla grafolojinin temel taşıını koymuştur. Bu yapıtta, o çağa oranla çok ilgi çekici bilgiler ve kuramlar bulmaktayız. Yapıt, buna rağmen gereken ilgi ve yankıyı bulamamış, bu temel taşıına ilk katkı, 1792’de Alman yazarı **J. chr. Grohmann** tarafından yapılmıştır. Oldukça iddialı görünen bu yazar, yazının

niteliğinden, yazı sahibinin fizik yapısından saç rengine kadar bilinebileceğini savunmuş, bu konuda yazdığı eserde, bunu bin kez kanıtladığını belirtmiştir.

Bu olay kamuoyunda yankılanmış ve grafolojiye karşı büyük bir ilgi uyandırmıştır. **Goethe** bir mektubunda, bu konuya değinmiş ve “Yazının, kişinin karakteri ve zekâsıyla ilgisi vardır. Yazı, sahibinin davranış ve algılamaları hakkında sınırlı da olsa bir fikir verebilir. Bunda hiçbir kuşku yoktur. Ancak kişinin genel formasyonu yalnız ana çizgileriyle değil, şahsiyetiyle de bir uyum içinde olmalıdır. Burada açık ve kesin bir bilimden çok bir sezgi ve sezinleme olayıyla karşılaşırız. Bu yöntemle bir veya birkaç olayda başarı sağlanabilir. Ancak bu uygulamayı geniş ölçüler içinde ele almak her kim için olursa olsun çok zor bir iştir.” Görüldüğü gibi Goethe, grafolojinin bilimsel bir içeriği gerektirdiğini, yöntem ve kanunlarını belirlemesi gerektiğini büyük bir uzak görüşlülükle işaret etmiştir.

**Johann Caspar Lavater** adlı İsviçreli filozof (1741-1772 Zürih), fizyonomi ve karakter ilişkisinin yanı sıra yazı ve karakter bağlantısının üzerinde de çalışmıştır. Lavater “Bir ressamın kişiliği resimlerinde nasıl belirirse yazıda da bu böyledir. Konuşma ve davranış biçimlerinin yazıyla şaşılacak bir uyum gösterdiğine pek çok kez tanık olmuşumdur.” demiştir.

Yine aynı çağlarda Paris Tıp Fakültesi profesörlerinden **M. Moreau**, Retz Kardinali'nin yazısıyla kişiliği arasında bağlantılar bulmuştur.

1812'de **E. Hoquard** “İnsanın davranışlarının incelenmesinde yazı biçiminin yorumlanmasından mutlaka yararlanılmalıdır. Kişinin düşüncelerini belirten tek araç, sözler değildir. Kişinin davranış adıyla anılan eylemlerinin bir dili vardır. Bu dil, konuşma dilimizden ayrı bir özellik taşır. Konuşmamız tümüyle bilinçlidir. Sözlerle karşımızdakileri yanıtabiliriz. Davranışlarımızısa daha geniş kapsamlıdır. Bilinçli ve bilinçsiz olabilirler. Bilinçsiz davranışlar, farkında olmadan yaptığımız

davranışlardır. Bunlar, aklın ve duyguların profilini kâğıda çizer. El yazımızdaki karakteristikler, kişiliğimizin özelliklerini belirler.” demiştir.

Grafoloji üstüne ilk sistemli ve titiz inceleme, ömrünü bu konuya adayan **J. B. Delestre** tarafından yapıldı. Tüm yazı türlerini üç grupta toplayan Delestre, düzenli-gevşek-çarpıtılmış adlarını verdiği bu grupların ayrıntılı tanımlarını yapmış, örnekler vermiş, belirlediği kişilik özelliklerini göstermiştir.

Buna rağmen grafolojinin gerçek kurucusu olarak **I'bbe Michon** gösterilir. Michon, 1872'de yayınladığı *Yazının Gizleri* adlı yapıtında ortaya koyduğu yöntemlerle, grafolojiye bilimsel bir yön kazandırmıştır. 1873 ve 1881 yılları arasında *Grafoloji* adıyla bir dergi yayınlanmış ve bu konudaki etkinliğini, *Grafoloji Metotları* ve *El Yazısıyla Napolyon* adlı çalışmalarıyla sürdürmüştür.

Karakterolojide yer alan tipleri, yazıdaki belirli yazım özellikleriyle birleştirerek grafolojide düzenli ve sistemli ilk yöntemi onun uyguladığı, yayınladığı dergilerle toplumun ilgisini çekmeyi başardığı bir gerçektir. Ancak belirli bir yazı biçiminin otomatikman bir karakter tipine bağlı olduğu düşüncesi tartışma konusu olarak kalmıştır.

Sürekli olarak tam kırk yılını bu konuya veren Jean Crepieux Jamin, grafolojiyi bir bilim düzeyine çıkarmaya çalışmıştır. Jamin, 1860'ta Rouen'de doğmuş, 1940'ta ölmüştür. Uzun ömrünün tam yarısını bu bilime adanmış, en ufak gözlemlerini bile birleştirerek hazırladığı *Yazı ve Karakter* isimli yapıtını ilk olarak 1894'te yayınlamıştır. Ölümüne dek bu kitabını ilavelerle sık sık yenilemiştir.

Crepieux Jamin, yapıtının başında şöyle der “Düzenli kişi kendini, yazısındaki başlıkların ve marjların düzgünlüğü, noktalamalardaki özen ve dikkatiyle belli eder. Buna karşın noktalamasız, satırların bir diğerine karıştığı bir mektup bizde, düzen yokluğu, zihni karışıklık izlenimini uyandırır. Yukarı doğru

çıkan yazılar istekli, tutku sahibi kişileri, aşağıya doğru inen yazılar silik, karamsar, cesaretsiz kişileri belirler. Cimrilerin yazıları çok sıkışıktır. Eli açıklar, savruklar ise aksine her satıra ancak üç kelime yazarlar. Sözcük sonlarındaki harflerin uzunluğu, veren, vermeye açılan bir eli anımsatır.” Yazara göre grafoloji bir sanat değildir. Sağlam bir temeli, kuralları, yöntemleri, kanunları olan bir gözlem bilimidir.